

EASO mokymo programa

2017 m. gegužė

European Asylum Support Office

EASO mokymo programa

2017 m. gegužė

SUPPORT IS OUR MISSION

Liuksemburgas: Europos Sąjungos oficialiųjų leidinių biuras, 2017

Print	ISBN 978-92-9494-552-5	doi:10.2847/66727	BZ-02-17-533-LT-C
PDF	ISBN 978-92-9494-559-4	doi:10.2847/274280	BZ-02-17-533-LT-N

© EUROPOS PRIEGLOBSČIO PARAMOS BIURAS, 2017

Turinys

Įvadas į EASO mokymo programą	5
Kas yra EASO mokymo programa?	6
Kas gali taikyti EASO mokymo programą?	7
Atsakingų pareigūnų mokymosi planas.....	8
Bendrieji moduliai kitoms tikslinėms grupėms.....	9
Kaip vykdoma EASO mokymo programos stebėseną?	10
Iš kur gauti daugiau informacijos apie EASO mokymo programą?	11
EASO mokymo programos modulių sąrašas	12
Įtraukties modulis.....	13
Pokalbio metodų modulis	14
Įrodymų vertinimo modulis.....	14
Pokalbio su pažeidžiamais asmenimis modulis	15
Pokalbio su vaikais modulis.....	15
Lyties, lytinės tapatybės ir seksualinės orientacijos modulis	16
Prekybos žmonėmis atvejų modulis.....	17
Specialusis įtraukties modulis	17
Priėmimo modulis	18
Reglamento „Dublinas III“ modulis	18
Prieglobsčio procedūrų direktyvos modulis	18
Informacijos apie kilmės šalį modulis.....	19
Netaikymo modulis	20
Apsaugos pabaigos modulis	20
Perkėlimo modulis.....	20
Vertėjams žodžiu skirtas modulis.....	21
Vadovams skirtas modulis.....	21
Pagrindinių teisių ir tarptautinės apsaugos Europos Sąjungoje modulis	22
Bendros Europos prieglobsčio sistemos modulis	22
Įvadinės tarptautinės apsaugos apžvalgos modulis	23
Įvadinė mokymo teorijos apžvalga	23

„Mokymasis – tai patirtis. Visa kita – tik informacija.“

Albertas Einšteinas

Įvadas į EASO mokymo programą

Europos prieglobsčio paramos biuro (toliau – EASO) mokymo programa, kurios teisinis pagrindas yra EASO reglamento (Reglamento Nr. 439/2010) 6 straipsnis, yra paramos priemonė, kuri valstybėms narėms suteikia galimybę gerinti savo nacionalinių prieglobsčio tarnybų specialistų gebėjimus ir paslaugų kokybę. Be to, tai priemonė, skirta stiprinti praktinį valstybių narių bendradarbiavimą ir kartu veiksmingai prisidėti prie bendros Europos prieglobsčio sistemos (toliau – BEPS) diegimo, kaip nustatyta Hagos programoje, o vėliau – Stokholmo programoje. EASO priėmė mokymo strategiją (ją galima rasti EASO interneto svetainėje adresu www.easo.europa.eu), siekdama išdėstyti principus ir procedūras, kuriomis vadovaudamasis EASO įgyvendins savo įgaliojimus mokymo srityje, kaip numatyta EASO steigimo reglamento (ES) Nr. 439/2010 6 straipsnyje:

„Paramos biuras rengia ir plėtoja mokymus, skirtus visų nacionalinių administracijų ir teismų, taip pat nacionalinių tarnybų, atsakingų už prieglobsčio klausimus valstybėse narėse, nariams. [...] Tokį mokymą Paramos biuras plėtoja glaudžiai bendradarbiaudamas su valstybių narių prieglobsčio institucijomis ir, prireikus, naudojasi akademinų įstaigų ir kitų susijusių organizacijų kompetencija. [...] Organizuojamas mokymas turi būti aukštos kokybės ir jo metu turi būti nustatyti pagrindiniai principai bei geriausios praktikos pavyzdžiai siekiant didesnio administracinių metodų ir sprendimų bei teisinės praktikos suderinamumo, visiškai geriant nacionalinių teismų nepriklausomumą.“

Kas yra EASO mokymo programa?

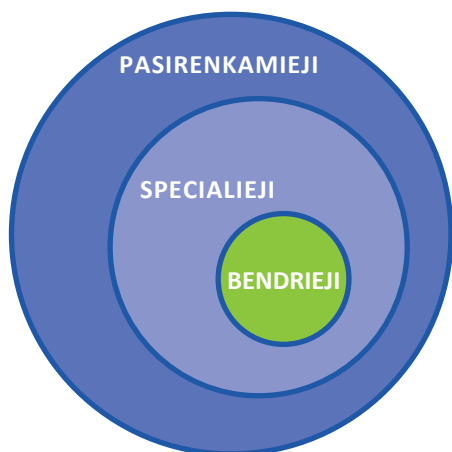
- Bendra mokymo sistema daugiausiai skirta atsakingiems pareigūnams ir kitiems prieglobsčio specialistams visose ES+ šalyse.
- Mokymo sistemą sudaro keletas interaktyvių modulių, apimančių visą tarptautinės apsaugos sritį ir parengtų pagal 1951 m. Pabėgėlių konvenciją ir jos 1967 m. Protokolą, bendros Europos prieglobsčio sistemos teisinius dokumentus, taip pat kitus tarptautinius ir Europos teisės aktus.
- Šią sistemą parengė ekspertų komandos iš skirtingų ES+ šalių su EASO konsultacinės grupės parama.
- Ji pagrįsta mišria mokymosi metodika, kuri suteikia galimybę taikyti tiek teorinį, tiek praktinį požiūrį į mokymą, derinant e. mokymosi metodą ir tiesioginio bendravimo sesijas. Mokymo medžiaga, kuri yra pagrįsta konkrečių atvejų tyrimais, skatina gerą patirtį tarptautinės apsaugos srityje.
- Instruktorių rengimo metodika yra naudojama siekiant padėti instruktoriams gerinti savo įgūdžius, žinias ir kompetenciją, kad, užbaigę mokymo modulio programą, jie galėtų mokyti nacionalinių administracijų darbuotojus ir taip užtikrinti didinamąjį poveikį.
- Mokymo medžiaga yra parengta anglų kalba; ES+ šalys medžiagą gali išversti į savo nacionalines kalbas.

Kas gali taikyti EASO mokymo programą?

- Programa daugiausiai taikytina Europos Sąjungoje kaip nuolatinė paramos priemonė, tačiau ja galima naudotis ir *ad hoc* pagrindu, kai reikalinga skubi ar speciali pagalba reaguojant į konkrečias aplinkybes.
- Programa gali būti skirta kitoms suinteresuotosioms šalims, tokioms kaip kitos atitinkamos ES+ šalių nacionalinės institucijos, ES agentūros, JTVPK, akademinės organizacijos, atitinkamos pilietinės visuomenės organizacijos ir trečiosios šalys, kaip numatyta EASO išorės veiksmų strategijoje¹. Galimybė dalyvauti mokymo veikloje suteikiama kiekvienu atveju atskirai, atsižvelgiant į ES+ šalių poreikius ir turimus žmogiškuosius bei finansinius išteklius.
- Siekdama pateikti rekomendacijų, kaip naudotis EASO mokymo programa, EASO parengė **Mokymosi planą**, kurį sudaro bendrieji, specialieji ir pasirenkamieji moduliai. Visiems bendrųjų modulių mokymų dalyviams suteikiamas toks pat bazinis mokymas; taip konkrečiai tikslinei grupei sukuriamos vienos darbo sąlygos. Specialiųjų ir pasirenkamųjų kategorijų moduliai naudojami padeda specializuotis.
- Iki šiol pripažintos penkios tikslinės grupės: atsakingi pareigūnai (pagrindinė EASO mokymo modulių tikslinė grupė), prieglobsčio skyrių vadovai, policijos pareigūnai, informacijos apie kilmės šalį (ang. COI) tyrėjai ir už priėmimą atsakingi pareigūnai. Konkrečius mokymosi planas buvo parengtas tikslinei atsakingų pareigūnų grupei, o kitoms keturioms grupėms skirti bendrieji moduliai.

¹ <https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-External-Action-Strategy.pdf>

Atsakingų pareigūnų mokymosi planas

BENDRIEJI MODULIAI

- Įtrauktis
- Pokalbio metodai
- Įrodymų vertinimas

SPECIALIEJI MODULIAI

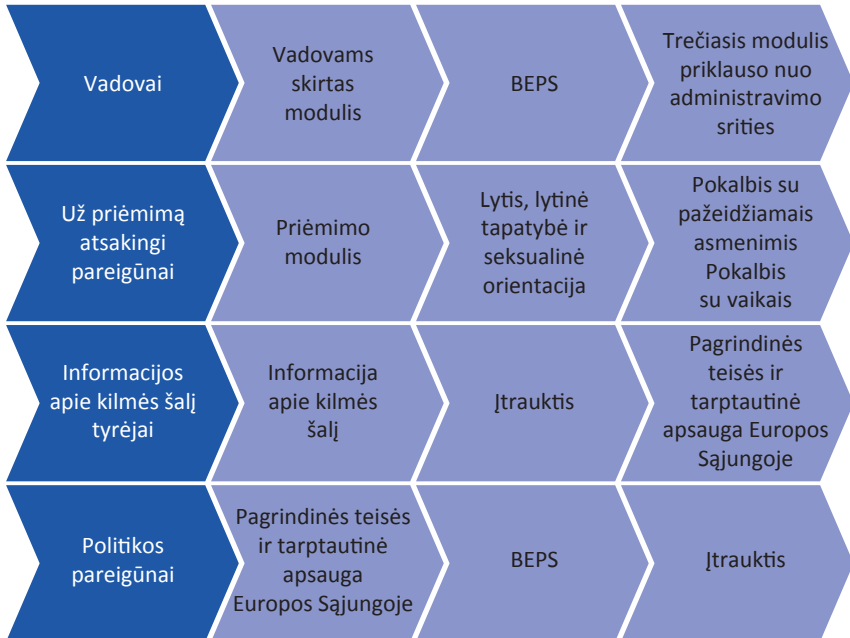
- Pokalbis su pažeidžiamais asmenimis
- Pokalbis su vaikais
- Informacija apie kilmės šalį
- Bendra Europos prieglobsčio sistema
- Pagrindinės teisės ir tarptautinė apsauga Europos Sąjungoje
- Lytis, lytinė tapatybė ir seksualinė orientacija
- Pabėgėlio statuso nesuteikimas
- Specialusis įtraukties modulis
- Įvadinė tarptautinės apsaugos apžvalga

PASIRENKAMIEJI MODULIAI

- Apsaugos pabaiga
- Prieglobsčio procedūrų direktyva
- Reglamentas „Dublinas III“
- Priėmimas
- Vadovams skirtas modulis
- Vertėjai žodžiu
- Perkėlimas
- Prekyba žmonėmis

- Įvadinė mokymo teorijos apžvalga

Bendrieji moduliai kitoms tikslinėms grupėms

Kaip vykdoma EASO mokymo programos stebėseną?

- EASO parengė konkretų mechanizmą – EASO mokymo stebėsenos centrą, kuriame stebimas ir vertinamas EASO mokymo veiklos įgyvendinimas ES ir nacionaliniu lygmenimis.
- Mokymo stebėsenos centras suteikia statistinių duomenų rinkimo ir kiekybinių duomenų analizės priemonių rinkinį ir galimybę apžvelgti, kaip įgyvendinamos EASO mokymo priemonės. Be to, mokymo stebėsenos centras padeda valstybėms narėms nustatyti savo nacionalinius mokymo tikslus ir juos išlaikyti atsižvelgiant į EASO mokymo sistemą.
- EASO kasmet skelbia Mokymo ataskaitą apie EASO mokymo programos įgyvendinimą ES ir nacionaliniu lygmenimis.

Iš kur gauti daugiau informacijos apie EASO mokymo programą?

Jei apie EASO mokymo programą norite sužinoti daugiau, rašykite e. paštu **training@easo.europa.eu**.

EASO mokymo programos modulių sąrašas

- Įtrauktis
- Pokalbio metodai
- Duomenų vertinimas
- Pokalbis su pažeidžiamais asmenimis
- Pokalbis su vaikais
- Lytis, lytinė tapatybė ir seksualinė orientacija
- Prekyba žmonėmis
- Specialusis įtraukties modulis
- Priėmimas
- Reglamentas „Dublinas III“
- Prieglobsčio procedūrų direktyva
- Informacija apie kilmės šalį
- Pabėgėlio statuso nesuteikimas
- Apsaugos pabaiga
- Perkėlimas
- Vertėjai žodžiu
- Vadovams skirtas modulis
- Pagrindinės teisės ir tarptautinė apsauga Europos Sąjungoje
- Bendra Europos prieglobsčio sistema
- Įvadinė tarptautinės apsaugos apžvalga
- Įvadinė mokymo teorijos apžvalga

EASO mokymo programos modulius papildo šie dokumentai: instruktoriaus vadovas ir mokymo vadovas. Instruktoriaus vadovas yra skirtas padėti instruktoriams vesti instruktorių rengimo ir nacionalinius mokymo užsiėmimus. Mokymo vadovas yra papildoma tam tikriems moduliams skirta priemonė – tai orientacinė priemonė baigusiems mokymą pagal mokymo modulį. Be to, šiuo vadovu, kuriame apibendrinami pagrindiniai mokymo medžiagos aspektai, savo kasdienėje veikloje gali remtis prieglobsčio specialistai.

Įtraukties modulis

Pagal Įtraukties modulį rengiami mokymai, skirti 1951 m. Ženevos konvencijos aiškinimui bei taikymui ir jos santykiui su ES Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyva.

Taikant interaktyvų struktūrinį metodą, modulyje pateikiama pabėgėlio apibrėžtis ir pagrindas suteikti papildomą apsaugą. Be to, jame paaiškinamos pagrindinės sąvokos, kaip antai: persekiojimas, kaip numatyta tiek *JTVPK vadove*, tiek Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje; Konvencijos taikymo pagrindas, pvz., rasė, religija, pilietybė, politiniai įsitikinimai, o ypač priklausomybė socialinei grupei; sąsaja tarp persekiojimo (pagrįstos baimės) ir Konvencijos taikymo pagrindo; pagrindinis *negražinimo* principas ir kiti elementai, kurie yra svarbūs nustatant pabėgėlio ar papildomos apsaugos gavėjo statusą.

Užbaigę mokymus, dalyviai žinos pagrindines sąvokas ir turės galimybę jas pritaikyti konkrečių atvejų tyrimuose.

Pokalbio metodų modulis

Pokalbis su tarptautinės apsaugos prašytoju yra vienas iš svarbiausių prieglobsčio procedūros elementų. Per asmeninį pokalbį gauta informacija daugumoje bylų bus vienas iš svarbiausių informacijos šaltinių nagrinėjant prašymą. Šio modulio tikslas – padėti atsakingiems pareigūnams įgyti žinių, įgūdžių ir nuostatų, kurių jiems reikia, kad galėtų profesionaliai vesti asmeninius pokalbius.

Šiame modulyje teoriniai aspektai ir atitinkami teisės aktai nagrinėjami vadovaujantis ypač praktiniu požiūriu. Juo skatinama pokalbiams taikyti dialogu pagrįsto bendravimo struktūrinį metodą ir dalyviui padedama susiorientuoti šio metodo taikymo etapuose – nuo tinkamo pasirengimo iki veiksmų, kurių gali tekti imtis po pokalbio. Be to, interaktyvus mokymo metodas suteikia galimybių taikyti skirtingus pokalbių vedimo įgūdžius nagrinėjant tam tikras bylas.

Papildomų specializuotų žinių apie pokalbio vedimą galima rasti moduluose „Pokalbis su vaikais“ ir „Pokalbis su pažeidžiamais asmenimis“.

Įrodymų vertinimo modulis

Šis modulis yra skirtas įrodymų vertinimo procesui – pagrindiniam būdai nustatyti konkrečios bylos faktus renkant, nagrinėjant ir lyginant turimus įrodymus.

Jis grindžiamas prielaida, kad panašias bylas reikėtų nagrinėti panašiai ir kad tai turėtų būti daroma sąžiningai ir nuosekliai. Iš esmės tai struktūrinis įrodymų vertinimo metodas, kuris konkrečiose bylose gali padėti kiek įmanoma sumažinti su subjektyvumu susijusią riziką. Šiame modulyje dalyviams suteikiamos žinios, įgūdžiai ir nuostatos, kurie reikalingi praktiškai taikant šį struktūrinį metodą. Pagal šį modulį dalyviams padedama orientuotis informacijos rinkimo, patikimumo vertinimo ir rizikos vertinimo etapuose, taip pat įgyti papildomų žinių ir įgūdžių, kurie būtų naudingi rengiant atitinkamus sprendimo elementus. Modulis apima teorinius aspektus ir atitinkamus teisės aktus kaip praktinę perspektyvą ir suteikia galimybę mokytis, taikant minėtus dalykus tam tikroms byloms.

Pokalbio su pažeidžiamais asmenimis modulis

Tarptautinės apsaugos prašantis asmuo jau savaime yra pažeidžiamas. Tačiau dėl asmeninių aplinkybių kai kurie prašytojai, kurių tarptautinės apsaugos poreikis yra vertinamas, gali būti ypač pažeidžiami. Prašytojo sveikatos sutrikimai ir trauminės patirtys kilmės šalyje, pakeliui ir netgi priimančiojoje šalyje gali turėti įtakos tam, kiek ir kokios informacijos prašytojas sugeba pateikti per asmeninį pokalbį. Atsakingiems pareigūnams labai svarbu turėti žinių, įgūdžių ir nuostatų, kurių reikia norint nustatyti ir įvertinti tokių prašytojų specialius procedūrinius poreikius.

Šis specialusis modulis yra pagrįstas moduliu „Pokalbio metodai“. Jame pokalbiams taikomas tas pats dialogu pagrįsto bendravimo struktūrinis metodas, atkreipiant dėmesį į konkrečius elementus, į kuriuos reikėtų atsižvelgti per pokalbį su specialių poreikių turinčiu prašytoju. Be to, per šio modulio mokymus dalyviai įgyja platesnių žinių apie pažeidžiamumą, psichinius ir fizinius sutrikimus; jame pateikiama rekomendacijų, kaip elgtis sudėtingose situacijose ir kaip tenkinti paties pokalbio vedėjo poreikius.

Pokalbio su vaikais modulis

Pokalbiams su vaikais būtini specifiniai įgūdžiai ir žinios, nes vaiko aplinkos samprata, atmintis ir laiko pojūtis gerokai skiriasi nuo suaugusiojo. Todėl labai svarbu, kad per asmeninį pokalbį su vaiku atsakingi pareigūnai visapusiškai suprastų šiuos skirtumus.

Šiame modulyje akcentuojamas vaiko interesų principas, į kurį būtina pirmiausia atsižvelgti imantis su vaikais susijusių veiksmų.

Šio modulio tikslas – dalyviams suteikti žinių ir įgūdžių apie vaiko raidos etapus, specifinius pokalbio su vaikais metodus, taip pat žinių ir įgūdžių, kaip įvertinti vaiko pateikiamą informaciją.

Šis modulis taip pat yra pagrįstas struktūriniu pokalbio metodu, pateiktu bendrajame modulyje „Pokalbio metodai“. Juo siekiama padėti atsakingiems pareigūnams įgyti įgūdžių, kad asmeninius pokalbius jie galėtų vesti subtiliai ir empatiškai, tinkamai atsižvelgdami į vaiko amžių bei brandą, kultūrinės ypatybes ir traumas ir (arba) patirto psichologinio streso poveikį.

Lyties, lytinės tapatybės ir seksualinės orientacijos modulis

Lyties, lytinės tapatybės ir seksualinės orientacijos (angl. *Gender & SOGI*) modulio tikslas – užtikrinti pakankamą atsakingų pareigūnų informuotumą ir suteikti jiems pakankamai įgūdžių bei žinių, kad jie tarptautinės apsaugos prašymą, pagrįstą lyties, lytinės tapatybės ir (arba) seksualinės orientacijos motyvais, galėtų įvertinti tinkamai atsižvelgdami į lyties ir seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės (SOGI) klausimus.

Tarptautinės apsaugos procedūroje turime užtikrinti, kad žmonės neatsidurtų nepalankioje padėtyje dėl savo lyties, lytinės tapatybės ar seksualinės orientacijos. Tyrimų duomenimis, keliose šalyse tarptautinės apsaugos procedūras, susijusias su lyties ir (arba) seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės aspektais, būtina gerinti visuose proceso etapuose.

Nors su lytimi susijusių prašymų skaičius yra daug didesnis nei su seksualine orientacija ir lytine tapatybe susijusių bylų skaičius, moduliui siekiama po lygiai dėmesio skirti ir tais atvejais, kai prašymas pateikiamas dėl vienos priežasties, ir kai prašymas susijęs su abiem minėtomis priežastimis. Dėmesys sutelkiamas į tas sąvokas ir aspektus, dėl kurių gali kilti daugiau problemų atsakingiems pareigūnams, susiduriantiems su tarptautinės apsaugos prašymu, pagrįstu lyties ir (arba) seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės motyvais.

Prekybos žmonėmis atvejų modulis

Prekybos žmonėmis atvejų modulį sudaro du lygiai. Pirmasis lygis skirtas didinti visų pareigūnų, kuriems gali tekti nagrinėti prekybos žmonėmis aukų ar galimų aukų bylas, informuotumą. Juo siekiama suteikti mokymo dalyviams žinių ir įgūdžių, kad jie galėtų atpažinti galimas prekybos žmonėmis aukas ir gebėtų tinkamai elgtis per pirminį susitikimą su tokiomis galimomis šio nusikaltimo aukomis. Antrasis lygis yra konkrečiai susijęs su prekybos žmonėmis aukomis, kurioms gali reikėti tarptautinės apsaugos. Šiame modulyje paaiškinama, kaip pasiruošti pokalbiui dėl prieglobsčio su prekybos žmonėmis auka ar galima auka ir kaip vesti tokį pokalbį, taip pat, kokio požiūrio laikytis priimant sprendimus dėl su tokiais asmenimis susijusių apsaugos prašymų.

Specialusis įtraukties modulis

Šis modulis – tai bendrojo įtraukties modulio tęsinys, kuriuo atsižvelgiama į mokymosi rezultatus, susijusius su specialiosiomis žiniomis ir įgūdžiais, ir kuris apima kritišką teorijų ir principų vertinimą. Šiame modulyje daugiausia dėmesio skiriama sudėtingesniems priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų aspektams, susijusiems su persekiojimo veiksmais, persekiojimo priežastimis, didele žala (papildoma apsauga) ir apsauga nuo persekiojimo ar didelės žalos.

Dalyviai kritiškai vertins savo pačių darbą, atsižvelgdami į valstybių narių praktiką ir teismų praktiką su BEPS susijusiose bylose, būtent vadovaudamiesi Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Europos Žmogaus Teisių Teismo parengtomis išvadomis. Dalyviai taip pat mokysis, kokį ES teisės aiškinimo metodą taikyti nesant Europos Sąjungos Teisingumo Teismo rekomendacijų, kai tenka spręsti sudėtingas teisės aiškinimo problemas, susijusias su priskyrimu prie tarptautinės apsaugos gavėjų. Užbaigę šį modulį, dalyviai turėtų gebėti pateikti kolegoms struktūrizuotas ir išsamias rekomendacijas dėl sudėtingų teisės aiškinimo problemų, susijusių su priskyrimu prie tarptautinės apsaugos gavėjų.

Priėmimo modulis

Priėmimo modulis yra skirtas specialistams, kurie priėmimo procese tiesiogiai bendrauja su tarptautinės apsaugos prašytojais, kad ir koks būtų tų specialistų darbdavys (valstybė, nevyriausybinė organizacija, privatus rangovas, savivaldybė ir kt.). Mokymai atitinka Priėmimo sąlygų direktyvos nuostatas.

Per šiuos mokymus dalyviai nagrinėja tarptautines ir Europos teisine sistemas, kurių pagrindu yra priimta dabartinė Priėmimo sąlygų direktyva. Jie sužino apie įvairius priėmimo proceso etapus, įskaitant specialių tarptautinės apsaugos prašytojų poreikių nustatymą ir darbą su pažeidžiamų asmenų grupėmis. Be to, mokymų dalyviai supažindinami su priėmimo pareigūno funkcijomis ir yra mokomi įvairių įgūdžių, kurie jiems gali būti naudingi kasdieniame darbe.

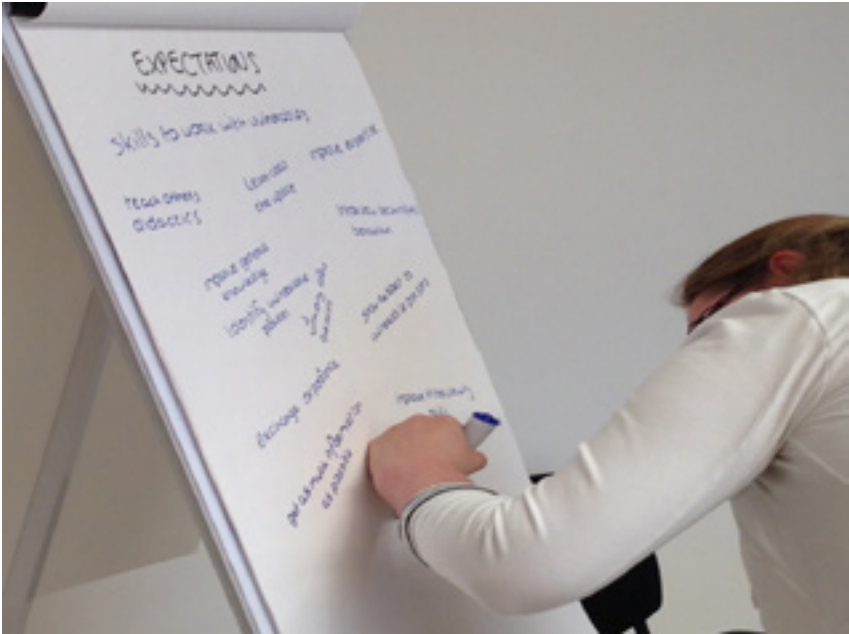
Reglamento „Dublinas III“ modulis

Šis modulis dalyviams suteikia žinių ir įgūdžių, susijusių su reglamento „Dublinas III“ taikymo pagrindiniais klausimais ir su jo įgyvendinimo principais. Be to, dalyviams suteikiama galimybė susipažinti su EURODAC duomenų baze ir su elektroniniu tinklu „Dublinet“. Dalyviai ne tik įgyja žinių apie reglamento „Dublinas III“ paskirtį bei turinį, bet ir sužino, kaip taikyti konkrečius šio reglamento aspektus, pvz., susijusius su šeimos susijungimu arba su garantijomis nelydiems nepilnamečiams.

Užbaigę šį modulį, dalyviai įgys įgūdžių ir žinių, kurių reikia norint taikyti įpareigojantį reglamentą „Dublinas III“ taip, kad būtų paisoma kitų tarptautinių žmogaus teisių dokumentų.

Prieglobsčio procedūrų direktyvos modulis

Prieglobsčio procedūrų direktyvos (angl. APD) modulyje pateikiamos gairės, kuriomis turėtų vadovautis visi prieglobsčio pareigūnai, kurių veikla yra susijusi su tokiais tarptautinės apsaugos aspektais, kaip galimybė naudotis procedūra, tarptautinės apsaugos prašymų tvarkymas arba sprendimų priėmimas. Pagal jį rengiamų mokymų dalyviams suteikiama žinių ir pateikiama praktinių pavyzdžių, susijusių su prašytojams ir nacionalinėms administracijoms taikytiniais bendrais principais, garantijomis ir įsipareigojimais, kuriuos visos valstybės narės įgyvendina savo nacionalinėse prieglobsčio procedūrose pagal Prieglobsčio procedūrų direktyvą. Prieglobsčio procedūrų direktyvos modulyje mokymo dalyviams bus išsamiai paaiškinti sudėtingi klausimai, kaip antai: galimybė pasinaudoti procedūra, priimtumas, teisė į teisinę pagalbą ir atstovavimą, sprendimų priėmimas, veiksmingas teisinės gynybos priemonės ar specialios procedūros.

Informacijos apie kilmės šalį modulis

Informacija apie kilmės šalį yra faktinė informacija apie tarptautinės apsaugos prašytojo kilmės šalį; tokia informacija naudojasi už bylą atsakingi pareigūnai ir kiti subjektai tarptautinės apsaugos prašymams įvertinti. Tai įvairi su prašytojo šalimi susijusi informacija tokiose srityse, kaip teisinė sistema, kultūrinė ir visuomeninė aplinka, politinės aplinkybės, geografija, humanitarinės sąlygos, žmogaus teisių praktika ar saugumo padėtis.

Informacija apie kilmės šalį yra labai svarbi nustatant teisę gauti tarptautinę apsaugą skirtinguose procedūros etapuose (parengiant arba vedant pokalbį, taip pat sprendimų priėmimo procese). Be to, informacija apie kilmės šalį gali būti vadovaujama formuojant atitinkamą politiką.

Pagrindinis šio modulio tikslas – dalyviams suteikti žinių apie esminę informacijos apie kilmės šalį vaidmenį ir jos ribas, taip pat apie klausimus, susijusius su tokia informacija, jos šaltinius, tyrimą ir rengimą. Mokymų dalyviai turi galimybę išnagrinėti tyrimo strategijas bei įgūdžius, šaltinių rūšis ir šaltinių vertinimą.

Be to, dalyviai supažindinami su informacijos apie kilmės šalį kokybės standartais ir yra mokomi, kaip šiuos standartus taikyti tokios informacijos tyrimams ir rengimui.

Netaikymo modulis

Netaikymo modulis suteikia galimybę atsakingiems pareigūnams specializuotis vertinant ir taikant 1951 m. Ženevos konvencijos 1 straipsnio D, E ir F skirsniuose išdėstytas konvencijos netaikymo nuostatas, kurios taip pat perteikiamos ES Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje. Be to, mokymo dalyviai sužino, kokios įtakos netaikymo nuostatų įgyvendinimui turi tarptautinė teisė, nacionaliniai teisės aktai, politika ir veiklos patirtis, nacionalinė ar tarptautinė teismų (pavyzdžiui, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ar Europos Žmogaus Teisių Teismo) praktika, JTVPK gairės ir kitų svarbių organizacijų ar autorių rekomendacijos.

Mokymo dalyviai įgyja žinių ir įgūdžių, kaip nuostatas taikyti griežtai, tačiau siaurai, atsižvelgiant į atitinkamą prievolę įrodyti ir į įrodymo standartą netaikymo atvejais.

Apsaugos pabaigos modulis

Šis modulis atsakingam pareigūnui suteikia galimybę specializuotis atšaukimo ir nutraukimo nuostatų taikymo srityje, taip pat susipažinti su kitomis aplinkybėmis, kuriomis gali būti panaikinta apsauga, pavyzdžiui, kai atsisakoma atnaujinti statusą. Be to, mokymo dalyviai sužino, kaip aiškinti aplinkybes, kurios lemia apsaugos pabaigą, kaip numatyta Priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų direktyvoje.

Užbaigę šį modulį, dalyviai sugebės suprasti įvairius apsaugos nutraukimo būdus, taip pat rengti ir formuluoti sprendimus dėl apsaugos pabaigos.

Perkėlimo modulis

Per pastaruosius porą metų valstybės narės vis dažniau taiko perkėlimą, kaip vieną iš ilgalaikių užsitęsusių pabėgėlių problemos sprendimo būdų. Šio modulio tikslas – suteikti dalyviams daugiau žinių apie tai, kaip sėkmingai įgyvendinti skirtingus perkėlimo proceso etapus. Siekiant šio tikslo, į modulį įtraukti svarbiausi proceso aspektai, pradedant perkėlimo programos parengimu ir planavimu, toliau pereinant prie atrankos ir procedūrų prieš išvykimą ir baigiant pervežimo ir paslaugų po atvykimo teikimu.

Modulis skirtas skirtingų lygmenų administracijos pareigūnams, atsakingiems už perkėlimo programų rengimą ir planavimą, taip pat specialistams, kurie vyksta į atrankos misijas ir (arba) susitinka su atrinktais prieglobsčio prašytojais jiems atvykus į valstybę narę.

Vertėjams žodžiu skirtas modulis

Šis modulis yra specialiai parengtas pokalbiuose su prieglobsčio prašytojais dalyvaujantiems vertėjams žodžiu. Modulyje paaiškinamos vertėjo žodžiu funkcijos, kompetencijai taikomi kriterijai, vertėjo užduotys vykstant asmeniniam pokalbiui ir konfidencialumo, neutralumo ir nešališkumo principų svarba. Modulyje numatyti savikontrolės testai, kuriais naudodamiesi mokymo dalyviai mokydami teorinės dalies gali pasitikrinti įgytas žinias.

Naudodamiesi užbaigus modulį įgytomis žiniomis ir įgūdžiais, vertėjai žodžiu galės tinkamai atlikti savo darbą ir taip atsakingiems pareigūnams bus sudaromos sąlygos surinkti visą informaciją, reikalingą tolesniam sprendimo priėmimo procesui.

Vadovams skirtas modulis

Vadovams skirtas modulis apima įvairius aspektus, susijusius su kasdienėmis vadovo, dirbančio tarptautinės apsaugos srityje, pareigomis. Šio modulio, kuris apima teorines bei praktines žinias, tikslas – suteikti vadovams galimybę šioje konkrečioje srityje tobulinti įgūdžius, kurie jiems padėtų užtikrinti, kad jų padaliniai pagal tarptautinius bei ES teisinius reikalavimus veiksmingai diegtų kokybiškus standartus.

Pagrindinė tikslinė šio konkretaus modulio grupė yra vadovai, dirbantys su atsakingais prieglobsčio pareigūnais, pavyzdžiui, prieglobsčio skyrių vadovai, prieglobsčio skyrių grupių vadovai ir kiti vadovai tarptautinės apsaugos srityje.

Modulis gali būti naudingas ir priėmimo skyrių vadovams ir priėmimo skyrių komandų vadovams.

Pagrindinių teisių ir tarptautinės apsaugos Europos Sąjungoje modulis

Pagrindinių teisių ir tarptautinės apsaugos ES modulyje pagrindinės teisės pristatomos atsižvelgiant į prieglobsčio procedūrą. Šio mokymo kurso pagrindas – ES pagrindinių teisių chartija. Atitinkamos chartijos nuostatos dalyviams pristatomos ir paaiškinamos atsižvelgiant į konkrečius prieglobsčio procesų ir priėmimo etapus. Jos pristatomos tiek teisiniu, tiek praktiniu požiūriu, aiškiai akcentuojant naujausius pokyčius, tokius kaip atitinkama Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika.

Modulis yra skirtas už prieglobsčio procesą ir priėmimą atsakingiems specialistams, įskaitant atsakingus pareigūnus, juristus, informacijos apie kilmės šalį ekspertus, už priėmimą atsakingus pareigūnus ir kitus darbuotojus, dirbančius skirtinguose prieglobsčio proceso etapuose. Be to, modulis skirtas pasieniečiams ir politikos formuotojams. Atitinkamas mokymas gali būti naudingas ir patyruosims, ir naujiems darbuotojams.

Šis modulis parengtas glaudžiai bendradarbiaujant su FRA ir FRONTEX agentūromis; juo gali bendrai naudotis visos trys agentūros.

Bendros Europos prieglobsčio sistemos modulis

BEPS modulyje pateikiama bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) apžvalga ir dėmesys sutelkiamas į ES vykstančius teisinius ir praktinius pokyčius tarptautinės apsaugos srityje. Šio modulio tikslas – didinti atsakingų darbuotojų ir kitų specialistų informuotumą prieglobsčio srityje, kad mokymų dalyviai įgytų bendrą supratimą apie tai, koks svarbus jų vaidmuo įgyvendinant BEPS, ir taikyti požiūrį „iš apačios į viršų“, kuris padėtų užtikrinti sėkmingą BEPS įgyvendinimą. Be to, šiame modulyje mokymų dalyviams teikiamos BEPS įgyvendinimo procese naudojamos priemonės.

Įvadinės tarptautinės apsaugos apžvalgos modulis

Įvadinės tarptautinės apsaugos apžvalgos modulyje pristatomi pagrindiniai su prieglobsčiu susiję teisiniai dokumentai ir terminija, taip pat pateikiama trumpa pagrindinių prieglobsčio suteikimo proceso etapų apžvalga.

Šis modulis – tai įvadas į darbą tarptautinės apsaugos srityje, kadangi mokymo dalyviams suteikiamos svarbiausios pagrindinės žinios apie tarptautinę apsaugą. Siekiant užtikrinti, kad valstybės narės atitiktų ES prieglobsčio teisės aktuose numatytus reikalavimus dėl mokymo, reikia rengti tolesnius mokymus, būtent taikyti tikslinei grupei numatytus EASO bendruosius modulius.

Įvadinė mokymo teorijos apžvalga

Iki 2015 m. pagal kiekvieną EASO mokymų programos modulį rengiamų instruktorių mokymų bendra tiesioginių užsiėmimų programa apimdavo vienos dienos kursą „Įvadinė mokymo metodų apžvalga“. Šie mokymai būdavo bendro pobūdžio ir daugiausia vykdavo praktinių užsiėmimų forma.

Valstybių narių prašymu, nuo 2016 m. į šį mokymo kursą bus įtraukta pradinė 12 valandų trukmės internetinių užsiėmimų dalis. Įvadinės mokymo teorijos apžvalgos modulio tikslas – EASO instruktorių rengimo kursų dalyvius parengti instruktoriaus darbui savo šalyje taikant EASO modulius. Siekiant šio tikslo, internetiniuose užsiėmimuose kursų dalyviai visų pirma turėtų išmokti parengti tikslinei auditorijai pritaikytą mokymų programą pagal įvairias metodikas ir veiklos principus; antra, dalyviai turėtų gebėti pasirinkti tinkamus metodus mokymuose galintiems kilti konkretiems sunkumams spręsti. Per tiesioginius užsiėmimus daugiausia dėmesio bus skiriama trumpiems mokymo kursams konkrečia modulio tema, kuriuos turės vesti dalyviai.

